

Bekymringsbrev ang. højspændingsstation ved Toppedalskolen og LBO

Att.: Formand for Børne- og familieudvalget /Signe Nøhr og Formand for Teknik- og Miljøudvalget
/Allan Ritter

Efter at have fået viden om, at Energinet som en del af ny netstruktur i Nordjylland påtænker at placere en ny højspændingsstation meget tæt ved vores skole, har vi som skolebestyrelse for Toppedalskolen følgende bekymringer, vi gerne vil dele, idet vi er meget undrende overfor, hvordan man finder en sådan placering hensigtsmæssig.

Vores skole har for ganske nylig (indviet 2024) gennemgået en omfattende renovering og udvidelse. Skolen, inklusiv den dertilhørende LBO, omfatter i dag ~275 børn og voksne, og er en meget velfungerende skole med stort udviklingspotentiale. Dette gør skolen meget populær, hvilket også afspejles i statistikkerne. ~95% af elever indenfor vores skoledistrikt indmeldes i 0. kl., og ~47% af skolens elever kommer fra andre skoledistrikter. Trods sin landdistriktsplacering er skolen dermed på ingen måder i afvikling, og der forudses udvikling og skoledrift på matriklen mange år ud i fremtiden.

Derfor bekymres vi over følgende:

1. Skole- og områdeafvikling

Pga. det i pkt. 3 omtalte forsigtighedsprincip, så vil anlæggelse af en højspændingsstation på den påtænkte lokation hindre mulighed for yderligere tilbygning til skolen og opførelse af nye boliger i fremtiden. Faktisk er den mest oplagte retning at udvide skolen i over imod højspændingsstationens tiltænkte placering. En sådan placering vil derfor fjerne udviklingsmuligheder for både skolen og lokalområdet og dermed bidrage til afvikling af vores skole og landdistriktsområde.

Det samme vil den bekymring i lokalbefolkningen, der uundgåeligt opstår, når en højspændingsstation placeres tæt på skolen. Dette kan resultere i, at både nuværende og kommende elever/forældre vælger skolen fra ud fra et "forsigtighedsprincip". Blot ud fra den stemning, der fornemmes blandt skolens forældre allerede nu, hvor højspændingsstationen foreslås placeret tæt på skolen, frygter vi, at skolen mister elever på denne baggrund.

2. Terrormål

Vi lever i en usikker tid, hvor CTA (PET) vurderer, at terrortruslen mod Danmark er alvorlig (niveau 4 ud af 5). Kritisk infrastruktur som højspændingsstationer er uundgåeligt oplagte terrormål. Med den tiltænkte placering af højspændingsstationen vil man derfor også gøre skolens ~275 børn og voksne mere udsatte.

3. Magnetfelter

Vi forstår, at højspændingsstationen anlægges med en sikkerhedsafstand fra eksisterende bygninger, som er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip fra de danske sundhedsmyndigheder. Dette forsigtighedsprincip anvendes, idet WHO's Kræftforskningsinstitut (IARC) i 2002 konkluderede at børn, som udsættes for særligt høje 50 Hz magnetfelter, muligvis har en øget risiko for leukæmi.

Med udgangspunkt i WHO's vurdering anbefaler Sundhedsstyrelsen derfor, at nye boliger og børneinstitutioner og højspændingsstationer "**ikke opføres tæt ved hinanden**".

Selvom forsigtighedsprincippet anvendes, undres vi over det hensigtsmæssige i at placere højspændingsstationen så tæt på en skole. Især idet:

- a. Sikkerhedsafstanden etableres ud fra eksisterende bygninger, men skolens legeplads/udeområde har en placering der gør, at elever og personale færdes tættere på højspændingsstationen, når de færdes udenfor.
- b. Udover den tid elever og personale opholder sig i skolen, så vil de samme personer dagligt færdes i området tæt på højspændingsstationen ifm. transport til/fra skolen, fritidsaktiviteter (boldbaner, offentligt legeplads), som også ligger på/nær skolens område.
- c. Magnetfelter stammer især fra ledningerne, der går til/fra højspændingsstationen. Deres placering ift. skolen virker uklar.

4. Støj

Selvom man må antage, at højspændingsstationen bliver opført med hensyntagen til de retningslinjer og grænseværdier for støj, som er fastsat af Miljøstyrelsen, så vil skolens elever og personale skulle opholde sig i både den vejrafhængige koronastøj samt den brummede 100Hz støj, som højspændingsstationen uundgåeligt vil udsende. Da mængden af førstnævnte stiger i fugtigt vejr, kan man med de igangværende klimaforandringer forvente, at koronastøj bliver hyppigere forekommende i fremtiden. Opholder man sig lige ved siden af en højspændingsstation i det åbne land, er støjniveauet på cirka 80-90 dB(A) (~støjen fra en lastbilmotor). Ift. pkt. 3a. og 3b. vil en stor del af skolens elever og personale dermed antageligt ikke kunne undgå at blive udsat for mere støj end de beregnede værdier, der ligger til grund for overholdelse af grænseværdierne.

5. Vagabonderende strømme

Selvom vagabonderende strømme er sjældne, er de stadig mulige. Ifm. udvidelse af skolen fik vi anlagt en stor flot legeplads, som vender over imod den tiltænkte placering af højspændingsstationen. Ifm. anlæggelse af denne legeplads er der ikke udført potentialudligning. Skulle vagabonderende strømme fra højspændingsstationen opstå, risikerer vi så, at børn og personale får strøm, når der leges på legeredskaberne?

Skolebestyrelsen ved Toppedalskolen, Januar 2026